

Bryllupsfeiring på Munkejord, 1902.

FISKERBONDEBRUK I FARE!

På gården Munkejord har en modig og standhaftig kvinne stått opp mot Karmøy kommune for å verne egen eiendom. Vern av tradisjon og tro på nødvendigheten av å verne spor etter de som drev gården før henne.

Av: Ragnar Kristensen

Karmøy kommune ser utvikling, bolig og infrastruktur der eier Connie Didriksen ser naturmangfold, gårdshistorie med tilknytning til kongesetet Avaldsnes, fiskerbonde- og kvinnehistorie. Oldtidshistorien innhyles i glemsel og mangel på oppklarende utgravninger. Rogaland fylkeskommune har ansvar for slike kulturminner, men foretrekker å holde seg inne med Karmøy kommune.

Entreprenører skal fristes med høy utnyttelse og rask gevinst – på bekostning av Connie Didriksens fiskerbondbruk. Munkejord er egget som knuses for å lage omelett.

Idyllisk bevart gård i grønt landskap rikt på natur- og kulturspor. Hekkested for rødlistearten Storspove. Bautasteiner, steinmurer, rester av hageanlegg og tun med laftet, vestlandskledd hovedhus og låve med grindkonstruksjon og imponeren-

de steinkjeller. Tids- og stedstypisk midtgangshus med bevarte detaljer supplert med ulike eieres tilføyelser.

Fagfolkene: kommuneantikvar, kvinne-museet, kystmuseet og Norges Miljøvernforbundet vil bevare eiendommen som en helhet av arkeologiske spor, fiskerbondenæring, stedstypisk byggeskikk og natur.

“Fiskerbonden” var i realiteten kystkulturens arbeidsdeling. Næringsgrunnlag førte mennene til fiske og kvinnene til jordbruk. Kvinnene spant, vevet og drev jorden, passet barn og dyr, mens mannen prøvde lykken på havet. Munkejord representerer jordbruks, fiskeri og kvinnehistorie. Nedbygges jordveien blir gården en fremmedgjort forstadsvilla.

180 boenheter skal omkranse det lille tunet, mener Karmøy kommune. Etter mange års skiftende reguleringsforslag og innovativ skyggeboksing mot den standhaf-

tige damen på Munkejord har kommunens plansjef klekket et nytt Colombi egg av en plan: Rødlistearten Storspovens hekkeområde kombineres med friareal og sauehold. Eieren fortviler over uforenlige forslag, planformålene hagler og endres ved hver korsvei. Gir hun ikke opp? spør teknokratene undrende.

Kystkulturen feires. Burde ikke også kvinnehistorien, jordbruket og gården synliggjøres? Karmøy kommune ser ikke mangfoldet, arbeidsdelingen og jordbruket som supplerte fisket. Skal kysten feires har vel bondekvinnen en selvskreven plass?

En klassisk historie fra en norsk kommunal Kafkavirkelighet. En eier som vil bevare og en kommune som vil nedbygge og fortette. Måtte det gå Connie Didriksens vei.